

СТАНОВИЩЕ

От проф. д-р Ростислав Йовчев, преподавател по пиано
в Теоретико-композиторския и диригентски факултет в
НМА „проф. Панчо Владигеров“
За д-р Григор Петров Паликаров,
асистент в НМА "Проф. П. Владигеров",
единствен кандидат на конкурса за академична длъжност „доцент” в
направление 8.3 – музикално и танцово изкуство, специалност „Оперно-
симфонично дирижиране” към катедра „Дирижиране”,
ТКДФ на НМА „Проф. Панчо Владигеров”

Григор Паликаров е от онези ярки творчески личности в нашия концертен живот, за които е както лесно, така и трудно да се пише. Лесно-защото количеството и качеството на творческите им изяви са неоспорими, те обхващат почти всички стилове и жанрове в музикалното изкуство, като по този начин, личността на нашия изтъкнат диригент е повече от прекрасно обоснована.

Трудността идва от това какво от тази дейност трябва да се селектира, за да може не само да се изведе най-значимото, най-представителното, но и то да послужи за своеобразна проекция в бъдещата дейност на Григор Паликаров, защото той, въпреки многобройните си изяви, все още би трябвало да се окачестви като млад диригент, пред когото стоят много интересни предизвикателства. А той не само не ги избягва, а напротив- търси ги и преодолява специфичните им особености по блестящ начин.

Преди да премина към същностния коментар на творческите изяви на Григор Паликаров, с които той кандидатства за академичната длъжност доцент по оркестрово дирижиране в НМА, бих искал да се спра над моите впечатления от него още като студент. Бях млад преподавател в катедра „Пиано“, когато той беше студент в НМА и най-преките си впечатления от него като музикант придобивах от концертните му изяви преди всичко като пианист. Смело мога да твърдя, че през този период, той притежаваше бляскав концертен стил на изпълнение, с широки звукови градации, с особен тип „отворен“ поглед към изпълняваното произведение и впечатляващ драматургичен баланс. Една от тези творби, с които успешно

са явяваше по конкурси беше ла бемол мажрното полонеза оп.53 от Фредерик Шопен, която в неговите ръце звучеше истински мащабно и ефектно.

Не бих се спирал толкова на този личен спомен при такава всеобхватна творческа дейност, ако желанието ми не беше да разчупя стандарта на построяване на подобен текст и да обърна внимание на факта, че когато зрелият вече диригент е бил виртуозен пианист още като студент, а в случая той прибавя към оркестровото дирижиране и дипломи по хорово дирижиране, композиция и пиано, това дава съвсем друг импулс на неговата бъдеща работа, широк поглед върху всички партитури, до които се докосне и много бърза и ефективна репетиционна работа.

Един по-задълбочен прочит на справка за минимални изисквания и тази, която представя приносите на кандидата, синтезирана като хабилитационен труд показва изключителната сценично-изпълнителска насоченост на неговата творческа дейност.

В изредените изяви фигурира изключително разнообразие от жанрове- оперни постановки, симфонични концерти (с или без акомпанимент), ораториални творби. Оркестрите, с които Паликаров работи, без разбира се да броим Пазарджишкия симфоничен оркестър, на който той е титуляр от много години, свирят в различни краища по света- Филхармонията в гр. Сямън, Китай, оркестъра на Уралския музикален колеж в гр. Екатеринбург, симфоничния оркестър на гр. Бари – Италия, камерна филхармония "Витолд Лютославски" – Полша и много други. Григор Паликаров е не по-малко активен и като оперен диригент. Въпреки че не фокусира вниманието си върху някои заглавия, а те остават встрани от основните изяви, които представляват неговия хабилитационен труд, кандидатът с няколко думи обяснява значението на спектаклите под негово диригентство като „Тоска“ (със солисти Александрина Пендачанска и Камен Чанев), „Турандот“ (в рамките на Бургаския фестивал „Емил Чакърров“), „Фиделио“ и др.

Важна част от творческата дейност на Паликаров е посветена на национални концертни проекти, каквито са тези на оркестъра на ФМ класик. На диригентския пулт на този оркестър, той е желан интерпретатор, който обхваща широко стилово амплоа. От „Моцарт х 3“, със солисти Виктория Василенко, Георги Черкин и самият Паликаров, възстановявайки до известна степен традициите на бароковото и ранно класическото музициране, когато диригентът изпълнява важна солистична

функция, през концерт „Кино и класика 2" със солисти Георги Черкин и Светлин Русев, Концерт "Тримата концертмайстори" с оркестъра на КласикФМ и солистите Албена Данаилова, Мони Симеонов и Димитър Иванов и се стигне до Концерт "Лятна серенада", възможностите на неговата палка са почти неограничени. Не са много диригентите в нашия концертен живот, които така бързо и реактивно преминават от изискванията на по-строгата и изчистена класическа мисъл, към по-размити стилови проекции, където се изисква гъвкавост на мисълта, бързо превключване към сменящите се фактурни и сценични „кадри“ и най-важното- мярка за стилова култура и художествен вкус. Това безспорно е привилегията на завършилия 4 специалности диригент и пианист, който може активно и без да губи много време да вникне в задачата си и я внуши на оркестъра, пък било той от елитния столичен спектър и сигайки до един по-малко опитен извънстоличен състав.

В контекста на току що написаното се движи и изборът на Паликаров за приносния характер на неговия хабилитационен труд. Яркият концерт-откриване на Зимните музикални вечери в Пазарджик, със солист Веско Пантелеев-Ешкенази и ефектния цигулков шедьовър Менделсон- концерт за цигулка, съчетан с изключително рядко свирения Шуманов опус "Увертюра, Скерцо и Финал", оп. 52 са едно определено творческо постижение, в което популярността на известното се съчетава със свежестта на по-малко познатото. Два оперни спектакъла са следващите избрани от диригента. И двата са летни постановки, „Кармен“ сред уникалната природа на Белоградчишките скали и „Джоконда“ от Понкиели в летния театър във Варна. Четвъртата посочена изява успя да посети лично - „Немски Реквием“ от Брамс, с оркестъра и хора на БНР, които оставиха наистина дълбок отзвук сред софийската публика. Сложната и нетипична за Реквием партитура на немския гений бе обхваната майсторски, разположена удобно във времето и покрита с лекота технически от двата елитни състава на БНР.

Искам да отбележа, че Григор Паликаров отдава дължимото и на изявите си с младежки оркестрови формации в Русия и Италия. Като диригент на студентския симфоничен оркестър в НМА, той придобива ценен опит в тази специфична диригентска работа, а това има голямо значение в бъдещата му работа като преподавател в НМА „проф. Панчо Владигеров“.

Диригентът прави и кратък анализ на недългата си педагогическа работа в НМА, която въпреки краткия срок дава сериозни и качествени резултати.

Да се обхване в рамките на няколко страници над 20 годишната творческа дейност на енергична фигура като Григор Паликаров в нашата концертно-сценична действителност е невъзможно. Ежемесечните афиши с неговото име, като ръководител на най-елитните български състави са най-яркото доказателство за неспирния му търсец и креативен дух. Повече от 20 сезона в Софийска опера, над две десетилетия в Пазарджик, постоянен диригент от 2008г. на оркестъра на ФМ класик и още много други престижни места.

Присъствието на хабилитиран преподавател от ранга на младия Григор Паликаров е чест за всяко учебно заведение, което цени съчетаването на блестящия изпълнител и знанията на постоянно музициращия изпълнител за обучението на бъдещото младо поколение български музиканти.

Затова настоячиво ПРЕДЛАГАМ НА УВАЖАЕМОТО НАУЧНО ЖУРИ ДА ПРИСЪДИ АКАДЕМИЧНАТА ДЛЪЖНОСТ ДОЦЕНТ НА Д-Р ГРИГОР ПЕТРОВ ПАЛИКАРОВ.

11 януари 2019г.

проф. д-р Ростислав Йовчев